

เปลว สีเงิน : ประวัติชีวิตและประสบการณ์

ชีวประวัติของ โรจน์ งามมั่น เจ้าของนามปากกา " เปลว สีเงิน " จากคอลัมน์ " สะบัดปากกา ดีแสดหน้า " บนหน้า 5 ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐนั้น สรุปใจความจากวิทยานิพนธ์ของ สาสิต ยวนันทการุญ (2531: 126) และจากการสัมภาษณ์ของผู้วิจัยได้ว่า โรจน์ งามมั่น เกิดเมื่อปี พ.ศ. 2487 ที่ตำบลบางแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม ปัจจุบันอายุ 51 ปี พื้นเพครอบครัวเป็นชาวประมง บิดามารดามีอาชีพออกเรือหาปลาขายเลี้ยงครอบครัวฐานะครอบครัวจัดอยู่ในระดับปรกติของชาวบ้านในละแวกนั้น เขาเป็นคนที่ชอบพบเห็นสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ มาตั้งแต่สมัยที่ยังเป็นเด็ก แต่เนื่องจากร่างกายไม่ค่อยจะแข็งแรง จึงไม่ค่อยมีโอกาสได้รับประสบการณ์ที่แปลกใหม่เท่าใดนัก นอกจากความรู้ที่ได้จากมารดาที่มักอ่านนิยายให้ฟังอยู่เสมอ เมื่อตะวันเริ่มตกดิน

พออายุได้ 7 ปี มารดาก็ส่งเขาเข้าเรียนที่โรงเรียนวัดบางจะเกร็ง ซึ่งอยู่ไม่ไกลจากบ้านนัก แต่เขาไม่ชอบเรียนหนังสือโดยเฉพาะวิชาคณิตศาสตร์ ทำให้เขามักหนีโรงเรียนอยู่เสมอ ในระหว่างที่เขาศึกษาอยู่ที่โรงเรียนวัดบางจะเกร็ง มารดาก็ส่งเขามาอยู่วัด เนื่องจากคนสมัยเก่าถือว่าวัดเป็นแหล่งวิทยากร เพราะฉะนั้นคนที่รักลูกมักต้องการให้ลูกหลานไปอยู่แหล่งที่ไกลวิทยากร การอยู่วัดทำให้เขาได้มีโอกาสเรียนรู้โลกกว้างขึ้นกว่าเดิม

ชีวิตที่วัดทำให้เขามีสังคมเพื่อนฝูงที่เป็นเด็กวัด มีความรักใคร่ และเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เพราะมีกิจกรรมที่ต้องทำเหมือน ๆ กัน ประกอบกับสมัยเด็ก เขาเป็นคนชอบอ่านหนังสือ อ่านแล้วนำมาเล่าให้เพื่อน ๆ ฟัง ทำให้เขามีโอกาสฝึกปรือความคิดและความจำของตนเองอย่างไม่รู้ตัว เป็นการแตกแขนงของการใช้ประสบการณ์และความคิดชั้นหนึ่ง โรจน์ เล่าถึงที่มาของนิสัยรักการอ่านของเขาว่า

ความอยากรู้ทำให้เราอยากอ่าน ก็อ่านมาเรื่อย ๆ ตั้งแต่ 7 - 8 ขวบ รู้สึกว่าเราจะ
ได้ความรู้จากการอ่าน โดยที่เราไม่ต้องการใบรับรองความรู้ ประกอบกับยุคนั้นสังคม
กำลังขัดแย้งรุนแรง เรื่องคอมมิวนิสต์ ประเทศจีนกำลังล่มสลาย เมืองไทยเอง
คอมมิวนิสต์ก็กำลังคุกคามเข้ามา การต่อต้านคอมมิวนิสต์ก็มีมากขึ้น ทั้งการโหมประโคม

ต่าง ๆ ทางวิทยุ หนังสือพิมพ์ แม้กระทั่งละครยุคนั้นก็พยายามส่งเสริมให้คนเกลียดคอมมิวนิสต์ พอตีช่วงนั้น เมืองไทยกำลังเป็นลมหายใจของอเมริกา สำนักข่าวสารอเมริกาเอ็น หรือ ยูซีซี (USIS: United States Information Service) เข้ามาเมืองไทย ก็เอาภาพพวกคอมมิวนิสต์เผาวัด ใช้แล้วเขียนพระ จนจิ๋วกระเจิงหมดมาเผยแพร่ ตอนนั้นเรามันเด็กวัด เราเห็นภาพที่ยูซีซีพิมพ์แจกเราก็ก๊วว เห็นแต่ภาพ แต่อ่านไม่ออก ก็อยากรู้ อยากอ่าน ทำให้เรามีความกระหายอยากจะทำหนังสือ ขณะนั้นความจริงไม่ใช่พื้นฐานสำหรับเด็ก แต่เราก็อ่านชิมชิมมาเรื่อย

โรจน์ งามแมน เรียนหนังสืออยู่จนถึงอายุ 12 ปี ก็บวชอุปสมบทเป็นเณร เมื่ออายุย่างเข้าสู่ประมาณ 14 ปี ก็เริ่มเขียนเรื่องส่งไปตามหนังสือพิมพ์ พร้อมกับอ่านหนังสือมากขึ้นด้วย จนกระทั่งอายุได้ 16 ปี หลวงพ่อเลียด เจ้าอาวาสก็ส่งเข้ามาเรียนบาลีมีศยมที่วัดโพธิ์ กรุงเทพฯ สองปีต่อมา เขาก็สามารถสอบได้นักธรรมเอก โดยเดินทางจากกรุงเทพฯ ไปสอบที่วัดเพชรสมุทรวรวิหาร ซึ่งเป็นวัดเจ้าคณะจังหวัด หรือที่ชาวบ้านรู้จักกันในนามว่าวัดบ้านแหลม จังหวัดสมุทรสงคราม

หลังจากที่สอบนักธรรมเอกได้ไม่นาน โรจน์ก็ลาสิกขาบทที่วัดยางสุทธาราม พราหมณ์บางกอกน้อย ธนบุรี ขณะนั้นเขามีอายุ 20 ปี หลวงพ่อก็ฝากโรจน์ให้มาทำงานอยู่กับไสว พรหมนิบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ประชาธิปไตยซึ่งเป็นคนรู้จักกัน โดยทำหน้าที่เป็นนักการเฝ้าโรงพิมพ์ ขณะเดียวกันก็ฝึกข่าวอาชญากรรมไปด้วย เขาได้เล่าถึงการหันเหชีวิตเข้าสู่วงการหนังสือพิมพ์ครั้งแรกในช่วงนี้ว่า

ตอนนั้นเงินหายากจะตาย ได้วันละ 12 บาท ก็ฝึกข่าวไปด้วยคอยปิดโรงพิมพ์ไปด้วย เราไม่มีบ้านจึงอาศัยโรงพิมพ์นอน งานนี้ตอนนั้นก็ชอบอยู่บ้าง เพราะถูกชะตาอยู่แล้วกับการที่เราเป็นคนชอบการเขียนการอ่าน ข่าวที่ฝึกก็เป็นข่าวอาชญากรรมที่ตะเวนหาข่าวไปตามโรงพักกับโรงพยาบาลตำรวจ พอหลังจากที่หนังสือพิมพ์ประชาธิปไตยชายต่อให้

คนอื่นแล้ว เราก็ย้ายมา เป็นนักข่าวอาชญากรรม เต็มตัวที่หนังสือพิมพ์ เกียรติศักดิ์ เรา
ไม่มีบ้าน ทำงานไหนก็นอนที่โรงพิมพ์นั่น

เปลว สี เงิน ได้บรรยายถึงสภาพของอาชีพหนังสือพิมพ์ในขณะนั้น และคนหนังสือพิมพ์
ในยุคนั้นว่า

อาชีพหนังสือพิมพ์สมัยนั้น เป็นอาชีพของคนไม่มีงานอื่นจะทำ คนที่มีการศึกษาเขาไม่ทำ
กัน คนที่มีประสบการณ์และคนที่รักงานทางนี้จริง ๆ เขาถึงจะทำ หรือไม่ก็คนที่มีวิชา
ความรู้จริง ๆ เป็นนักเขียนสมัครเล่นส่งเข้ามา แต่ไม่ประจำ นักข่าวหนังสือพิมพ์
ร้อยคนแทบไม่มีสักคนที่จบปริญญา แต่ภาพพจน์ของหนังสือพิมพ์ตอนนั้นมีคนคงเส้นคงวา
เขามีเอกภาพ มีอุดมการณ์

หลังจากโรจน์ งามแมนออกจากหนังสือพิมพ์ เกียรติศักดิ์ ก็เข้าทำงานที่หนังสือพิมพ์
พิมพ์ไทย ทำงานด้านข่าวอยู่ระยะหนึ่งก็ต้องตกงาน เขาเล่าถึงชีวิตในช่วงนั้นว่า

ตอนนั้นคิดอยู่อย่างเดียวว่าอย่าตกงาน เพราะเราเป็นคนที่ไม่มีย่าน และเมื่อตัดสินใจ
ออกจากบ้านมาอยู่กรุงเทพฯ แล้ว จะไม่มีวันล้มเหลวกลับไปอย่างเด็ดขาด เราตกงาน
อยู่สองปีหลังจากออกจากพิมพ์ไทย ต้องเร่ร่อนไปเรื่อย นอนตามศาลาวัด ตามเสา
ไฟฟ้า ข้าวปลาข้างที่ไม่ได้กินเลย นึกว่าตายไปแล้ว หน้ามืดที่สุด เราไม่เคยนึกจะกลับไป
ไปอยู่บ้าน นอกจากแวะไปเยี่ยมบ้างเป็นบางครั้ง

หลังจากตกงานอยู่สองปี เขาก็ได้ทำงานที่หนังสือพิมพ์บ้านเมือง ซึ่งเพิ่งจะสร้าง
เสร็จ การกลับคืนสู่วงการหนังสือพิมพ์ครั้งนี้ เขากลับมาในฐานะหัวหน้าข่าวหน้าหนึ่งของ
หนังสือพิมพ์บ้านเมือง ในขณะที่เขามีอายุได้เพียง 27 ปีเท่านั้น นอกจากเป็นหัวหน้าข่าวหน้า
หนึ่งแล้ว ยังคุมตำแหน่งหัวหน้าข่าวอาชญากรรม หัวหน้าข่าวต่างจังหวัด พร้อมกับเปิดคอลัมน์
ของตนเองขึ้น โดยใช้นามปากกาว่า " นายจิบ " ด้วยเนื้อหาของคอลัมน์นี้เกี่ยวกับเรื่อง
อาชญากรรมที่ใช้วิธีการเขียนด้วยการดบทำย่ เรื่องที่สนุก ๆ ที่หนังสือพิมพ์บ้านเมือง เขาทำงาน
อยู่ได้ 1 ปี 6 เดือนก็ลาออก

สาเหตุที่เขาลาออกจากหนังสือพิมพ์บ้านเมืองครั้งนี้ ประกิต ปรารกุล (2531: 136) เล่าให้ฟังว่า

คุณโรจน์ ถือได้ว่าเป็นลูกศิษย์ของคุณมานะ แพร์พันธุ์คนหนึ่ง คุณโรจน์ตอนนั้นมีฝีมือในการทำงานมาก หนังสือพิมพ์บ้านเมืองแม้เป็นหนังสือพิมพ์ไม่ยิ่งใหญ่เหมือนไทยรัฐและเดลินิวส์ในตอนนั้น แต่ข่าวของหนังสือพิมพ์บ้านเมืองก็แข่งกับไทยรัฐและเดลินิวส์ได้ อยู่มาวันหนึ่งคุณมานะก็ทำคุณโรจน์ด้วยการใช้คำพูดตามสไตล์ของคุณมานะ พันดินทุแล้วมึงจะทำอะไรได้ ชิงเถิมคุณโรจน์เป็นคนที่ต้องสู้ในชีวิตของตนเองมาตลอด และหยิ่งในศักดิ์ศรีมาก เลยลาออกและไม่เหลียวหลังกลับไปอีกเลยนับแต่นั้นมา

การเข้ามาทำงานในหนังสือพิมพ์บ้านเมืองของเขาครั้งนั้น มานะ แพร์พันธุ์ เป็นผู้ชักชวนให้เข้ามาทำ ส่วนมานะเองเป็นบรรณาธิการในหนังสือพิมพ์ฉบับนั้นด้วย อย่างไรก็ตามเกี่ยวกับประเด็นสาเหตุที่โรจน์ลาออกจากหนังสือพิมพ์บ้านเมืองนั้น เขาไม่ได้ชี้แจงอย่างละเอียด นอกจากบอกด้วยคำพูดสั้น ๆ ว่า " มีเรื่องนิดหน่อยก็ออก "

หลังจากที่เขาออกจากหนังสือพิมพ์บ้านเมืองแล้ว เขาได้เข้าออกตามหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ หลายฉบับ แรกก็มาอยู่หนังสือพิมพ์ดาวสยาม สมัยที่ " กระแซ่ " เป็นหัวหน้ากองบรรณาธิการ เขาอยู่ที่หนังสือพิมพ์ดาวสยามไม่นาน ก็ย้ายไปอยู่ที่หนังสือพิมพ์เดลินิวส์อยู่ได้เพียง 7 วัน " กระแซ่ " ก็ตามกลับให้มาอยู่ที่ดาวสยามอีกครั้งหนึ่ง เขาเล่าถึงชีวิตในช่วงนี้ว่า

ไปอยู่ดาวสยามสักพักหนึ่งก็เห็นว่า สภาพของกระแซ่จากที่เราเคยอ่านงานเขียนของเขา สมัยเราเป็นเด็ก กับการที่เราเข้าไปทำงานด้วย ประกอบกับรูปแบบการดำเนินงานของดาวสยามขณะนั้น ให้ความรู้สึกกับเรว่ามันไม่ใช่สิ่งที่ถาวรและมาตรฐาน เป็นที่พึงพิงของเรามากกว่า อยู่พักหนึ่งเดลินิวส์ก็เกิดการเปลี่ยนแปลง คุณสนิท เอกชัยยกที่มออกไปทำเดลินิวส์ เดลินิวส์ขาดคน พรรคพวกก็ชวนไปทำ เขาให้ไปเขียนข่าว (Rewrite) ก็ไปเจอคนที่เหลืออยู่ในกองบรรณาธิการที่มีตำแหน่งรับผิดชอบใหญ่ขึ้นโดยสถานการณ์ พอ

เราไปทำก็พบว่าระบบการทำงานของเขา และแนวคิดของคนที่มาควบคุม บริหาร ไม่ตรงกับเรา รู้สึกว่ามันไม่น่าจะใช้สิ่งที่เราจะทำงานร่วมด้วยได้ ถ้าเราไม่ตีพอสสำหรับระบบงานของเขา เขาก็คงไม่ตีพอสสำหรับแนวคิดของเรา เราก็ไม่ทำ ต่างคนต่างไป ขณะนั้นที่เราออกจากดาวสยาม คุณกระแ่งก็ตาม เหลือเกิน เอารถไปจอดชุมชนบ้าน 2 - 3 หมู่ ทุกคืน จะให้เรากลับไปทำ บอกรออยู่ ๆ แกกี้ยังไปตามกับภรรยาแกสองคน ตอนนั้นถ้ามองในแง่ความปรารถนาดี คุณกระแ่งแกก็รัก แต่ในความเป็นจริงแกต้องการเอาคนไปทำงานด้วย ไปช่วยงานแกมากกว่า ประกอบกับเราดูแล้วกองทัพที่ดีจะอยู่มั่นคงแม่ทัพจะต้องดี ถ้าจะแสวงหาความสำเร็จในกองทัพที่แม่ทัพอ่อนแอคงจะยาก เราก็ตอบสนองความดีของเขา อย่างน้อยเขาก็เป็นคนที่เข้าใจเรา ก็กลับไปอยู่ที่ดาวสยามอีกพัก

การกลับมาอยู่ดาวสยามครั้งใหม่นี้ นับเป็นการพิสูจน์ให้เห็นถึงมิตรภาพแห่งความเป็นเพื่อนระหว่างโรจน์ งามแก่นกับ " กระแ่ง " นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นถึงการมีจิตสำนึกแห่งความผิดชอบชั่วดีที่เขามีต่อเพื่อนมนุษย์ นั่นคือ เหตุการณ์ชาวมุสลิมบุกโรงพิมพ์ดาวสยาม จนทำให้ " กระแ่ง " เกือบเอาชีวิตไม่รอด โรจน์เล่าเหตุการณ์ในครั้งนั้นว่า

ตอนนั้นพวกแขกอิสลามจับคุณกระแ่งจะไปประหารที่ที่ท้องสนามหลวง เรื่องที่เขียนตอบขึ้นมาเรื่องเพศ เรื่องเซ็กส์เกี่ยวกับการมีเมียสี่คนของชาวมุสลิม คนเป็นพัน ๆ จะมารุมประหารที่ท้องที่ พรรคพวกในโรงพิมพ์ก็กระเจิงกันหมด เราก็เห็นว่าเวลานี้เราต้องอยู่ช่วยเขา จะเอาตัวรอดก็ไม่ถูก เพราะมนุษย์เราในยามยากมันก็อยู่ได้ด้วยจิตใจ เราก็ช่วยคอยกันคนไม่ให้เข้าใกล้ เพราะระหว่างถูกจับเดินไปบนถนนบางลำภูหน้าวัดสามพระยา คุณกระแ่งโดนเขกหัว คนโน้นตี คนนี้ตี จนหัวน่วมไปหมด เราเห็นว่าไม่ไหว ถ้าไปถึงสนามหลวง ตายแน่ พอถึงหน้าโรงพักขณะสงคราม เราก็บอกว่าเอา " กระแ่ง " มานี่ก่อน ไปพักก่อน เข้าห้องน้ำห้องท่า เราก็พยายามลากดึงคุณกระแ่ง ให้ตำรวจช่วยลากขึ้นไปไว้บนโรงพัก แล้วก็ติดต่อบุคลากร สุนทราราม ตอนนั้นท่านเป็นอธิบดีกรมตำรวจ ให้ท่านช่วยพูด ถึงขนาดให้ปิดโรงพิมพ์ไปเลย หยุดพิมพ์ไปก่อน ตอนนั้นแกคงจะนับถือน้ำใจเรา ก็ทำอยู่จนปลายปี 2518 จนหนังสือพิมพ์แกอยู่ตัวแล้วถึงลาออก

เมื่อออกจากหนังสือพิมพ์ดาวสยามแล้ว เขาตัดสินใจเดินทางไปหาประสบการณ์ชีวิตที่ประเทศสหรัฐอเมริกา กับแสงชัย สุนทรวัฒน์ และเพื่อนอีก 4 - 5 คน การไปครั้งนี้เป็นการไปเผชิญชีวิตที่เขาพบว่าไม่ประสบความสำเร็จเลย ไรจน์เล่าถึงชีวิตในต่างแดนของเขาว่า

ตอนนั้นพรรคพวกเขาไปอยู่อเมริกา ที่ลอสแอนเจลิส ก็กะว่าจะไปอยู่ข้าง พรรคพวกก็หางานให้ทำ คอยไปจูงม้าให้คนขี่ในสวนสาธารณะ แล้วก็ไปทดสอบส่งกาแพตตอนช่วงพักตามตึกต่าง ๆ สองรอบ เข้า บ่าย งานพวกนี้เราชอบ ไม่ได้เกี่ยงอะไร งานจะดีจะเลวไม่ได้อยู่ที่ความต่ำความสูง มันอยู่ที่จิตสำนึกของคนทำงานมากกว่า แต่ที่เราอยู่ไม่ได้เพราะว่าเวลาไปซื้อของตามร้านขายของหรือไปขึ้นรถเมล์ ฝรั่งเศสมันมองเราอย่างชยะชยะ ตุ๊ก จุดนี้ทำให้ไม่มีความสุข เหมือนชีวิตเราไม่มีคุณค่าของความเป็นมนุษย์เลย เหมือนชยะที่เขารังเกียจมาก ๆ แบบนี้เราอยู่ไม่ได้ อยู่ได้ 15 วันก็กลับ

เมื่อกลับมาถึงเมืองไทย เป็นช่วงเวลาเดียวกับที่หนังสือพิมพ์เดลินิวส์กำลังปรับปรุรงกองบรรณาธิการ สุเทพ เหมือนประสิทธิเวช ซึ่งมีนามปากกาว่า " สิงห์โต " และมีตำแหน่งเป็นหัวหน้ากองบรรณาธิการ จึงได้ชักชวนให้เขากลับเข้ามาทำงานในหนังสือพิมพ์เดลินิวส์อีก เป็นครั้งที่สอง โดยมอบหมายให้เขาดำรงตำแหน่งผู้ช่วยหัวหน้ากองบรรณาธิการ พร้อมกับหัวหน้าข่าวหน้าหนึ่งอีกตำแหน่งหนึ่งด้วย ที่หนังสือพิมพ์เดลินิวส์เขาได้เปิดคอลัมน์ " ตะพานมาก " ขึ้น โดยใช้นามปากกาว่า " เปลว สีเงิน " ซึ่งเขาได้เล่าถึงที่มาของชื่อคอลัมน์และนามปากกาว่า

ตอนนั้นไปทำที่เดลินิวส์ คุณสุเทพแกกำลังปรับปรุรงหนังสือ ก็ให้ทำเป็นทีม ๆ ไป ให้เขียนคอลัมน์ นั่นก็เป็นจุดที่เริ่มเขียนคอลัมน์ ซึ่งนับว่าเป็นเหตุผลเฉพาะหน้า เมื่อให้เขียนแล้วทีนี้จะเขียนอะไร ก็คิดว่าควรเป็นเรื่องเฉพาะหน้า ส่วนสไตล์การเขียนควรจะเป็นอย่างไร สไตล์การเมืองทั่ว ๆ ไป เขาก็เขียนกันเยอะแล้ว น่าเบื่อ อ่านยาก เขียนยาก เข้าใจยาก ก็เลยเขียนสไตล์ลูกทุ่ง โฉ่งฉ่าง มัน มัน อ่านแล้วถึงลูกถึงคน " ตะพานมาก " ก็ต้องตะ ตะต้อย ตุเต็ดเม็ดมัน ไม่ต้องแปลไทยเป็นไทยอะไรกันมากมาย ส่วน " เปลว สีเงิน " ก็มาจากที่เราเคยอ่านประวัติของสตาลิน เขามีนามปากกาชื่อ

หนึ่งที่มีความหมายถึง ไฟที่มันจะร้อนจนถึงจุดที่หลอมละลายทุกสิ่งทุกอย่างได้ มันจะต้อง
เป็นไฟที่ร้อนจนเปลวเป็นสีน้ำเงิน พอดีนั่งรถเมล์ผ่านปั๊มแก๊สแถวดินแดง ที่มีชื่อว่า BLUE
FRAME ก็คิดว่า เออ ชื่อเปลว สีเงิน ก็แล้วกัน

หลังจากที่โรจน์ งามแมน ทำงานอยู่ที่เดลินิวส์ได้ 4 ปี ก็ลาออก สาเหตุที่ลาออก
นั้น เขากล่าวแต่เพียงว่า " ก็มีเรื่องขัดแย้งกัน เราก็กออก " แต่สาเหตุที่แท้จริงนั้น ประกิต
ปวารกุล (2530: 133) ได้เล่าถึงปัญหาความขัดแย้งว่า

เรื่องมีอยู่ว่า มีนักข่าวเดลินิวส์คนหนึ่งชื่อ น้อย ทรัพย์พอกพูน เคยได้รับรางวัลช่า
ตีเด่นของสมาคมนักข่าว แต่นิสัยขี้เบ่งและชอบบริดไถ มาสมัครขอเข้าทำงานที่หนังสือพิมพ์
เดลินิวส์อีก หลังจากทีออกไปแล้วระยะหนึ่ง แต่เนื่องจากว่าพนักงานในกองบรรณาธิการ
ไม่เห็นด้วย เพราะติดที่นิสัยเขาใช้ไม่ได้ คุณโรจน์จึงไม่ยอมรับ เมื่อเป็นอย่างนั้น
คุณน้อย เขาก็ไปหาคุณประชา ซึ่งตอนนั้นเป็นบรรณาธิการหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ คุณประชาก็
ตกลงรับไว้โดยอ้างว่าตนเองใหญ่กว่า เพราะเป็นบรรณาธิการ ส่วนคุณโรจน์ตอนนั้นเขา
เป็นผู้รักษาการหัวหน้ากองบรรณาธิการอยู่ คุณประชาโทรฯ มาหาคุณโรจน์ว่าเขารับ
คุณน้อยเข้าทำงานแล้ว คุณโรจน์จึงบอกกลับไปว่า ในเมื่อเขาเป็นผู้รักษาการหัวหน้ากอง
บรรณาธิการอยู่ แล้วเอาคนที่ทั้งเขาและคนในกองบรรณาธิการไม่ต้องการมาทำงานด้วย
อย่างนี้เขาไม่เอาด้วย และจะทำงานด้วยกันได้อย่างไร คุณโรจน์ตอบไปเสร็จก็ลาออก
ทันที คุณประชาให้คุณชัย ราชวัตรไปช่วยง้อให้กลับมา พร้อมกับให้เงินผมอีก 2 พันไป
กินเหล้า หวังว่าจะให้ช่วยเกลี้ยกล่อมคุณโรจน์ แต่ไม่สำเร็จ เพราะเรื่องกลายเป็นว่า
ทั้งคุณชัยและผมลาออกหมด มีหน้าซ้ำคนในกองบรรณาธิการเขายกทีมเตรียมลาออกตาม
เพราะเขารักนับถือคุณโรจน์มาก แต่คุณโรจน์ห้ามไม่ให้ลาออกตาม เชื้อหรือเปล่า
คุณโรจน์ เขาไม่เคยชวนใครให้ลาออกตามเขาเลย ช้ายังลาออกไปเจียบ ๆ หายหน้าไป
ไม่มีใครรู้ด้วย

หลังจากที่โรจน์ งามแมน ลาออกจากหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ได้ประมาณ 3 เดือน โกวิท สัตถายัน อดีตเพื่อนร่วมงานที่เดลินิวส์ ผู้มีนามปากกาว่า " มังกรหน้าเล็บ " ก็ชวนเขา ไปทำที่หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เพื่อเตรียมออกหนังสือพิมพ์ใหม่ชื่อ " ช่างภาพ " ซึ่งเป็นชื่อหัว หนังสือพิมพ์สำรอง และเป็นหนังสือพิมพ์การเมืองฉบับเก่าแก่ดั้งเดิมที่กำพล วัชรพล ผู้อำนวยการ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เคยบริหารงานตั้งแต่ปี พ.ศ. 2492 ก่อนที่นักข่าวนักเขียนจะถูกจับกุมและ หนังสือพิมพ์ถูกสั่งปิด ในข้อหาสมคบกันก่อการใน " กบฏสันติภาพ " เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2495 ซึ่งเป็นยุคสมัยที่จำกัดปริมาณหนังสือพิมพ์ไม่ให้มีจำนวนมาก เพื่อสะดวกในการควบคุมดูแล หนังสือพิมพ์ช่างภาพภายใต้การบริหารของโรจน์ งามแมน ไม่ได้ออกสู่สายตาผู้อ่านเสียที โรจน์ งามแมนจึงได้เข้ารับตำแหน่งหัวหน้าข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ พร้อมกับยก คอลัมน์ " ตะผ่านมาก " มาเปลี่ยนชื่อเป็น " สะบัดปากกา ตีแสดหน้า " โดยใช้นาม ปากกาชื่อ " เปลว สีเงิน " มาเขียนในหน้า 5 ด้วย

โรจน์กล่าวถึงที่มาของคอลัมน์ " สะบัดปากกา ตีแสดหน้า " ว่า

ตีแสดหน้า ก็หมายถึงเขียนกันตรง ๆ ตีกันตรง ๆ ไปแอบตีข้างหลังไม่ได้ คุณต้องเดินไป ต่อหน้า แล้วก็ขีดเปรี้ยวมันเข้าไปตรงหน้าพวกนั้นแหละ หมายความว่าไม่มีการลอบกัดกัน ละ เขียนวิจารณ์ทุกรูปแบบ ทุกเรื่อง ทำดีทำต่อเลยไปเรื่อย

หลังจากนั้นประมาณ 7 ปี โรจน์ งามแมนได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้ช่วยหัวหน้ากอง บรรณาธิการเมื่ออายุ 43 ปี และในปี 2534 จึงลาออกจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ สาเหตุที่ออก นั้น โรจน์เล่าให้ฟังว่า

เราอยู่มานานตั้ง 12 ปี ร่างกายก็ป่วยมาเรื่อย มาเป็นหนักเอาเมื่อปี 32 เป็นเพราะ เมื่อก่อนกินเหล้าเยอะ กินคนเดียวเป็นขวด ๆ ตั้งแต่เย็นจนหกโมงเช้า กินจนกระทั่งตั้ง แข็ง ทุกวันนี้เหลือดื่มน้ำที่ทำงานได้เพียง 70 % เท่านั้น มันก็เหนื่อย ยิ่งไทยรัฐเป็น องค์กรใหญ่ งานบริหารก็มากและปัญหาที่เยอะซึ่งเราต้องแบก ก็เลยเครียด สุขภาพของ เราโดยเฉพาะโรคไวรัสบีลงตับถ้าเครียดมาก ๆ จะเป็นอันตรายต่อโรค แล้วอีกอย่าง หนึ่งเราคิดว่ามันก็ถึงจุดแล้ว อายุเราก็มามากแล้ว ทำงานมามากมายพอสมควร ควรจะ

หยุดเพื่อมาสำรวจดูตัวเองสักที ไม่เคยสำรวจตัวเองเลย ก็คิดว่าเราน่าจะมองตัวเองบ้างนะ

จากการตัดสินใจที่จะมองดูตัวเองครั้งนั้น ทำให้เขายื่นใบลาออกในช่วงต้นปี 2534 แต่เนื่องจากผู้อำนวยการหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ กำพล วัชรพล ขอให้เขาอยู่ช่วยเขียนบทความไปก่อน การลาออกของเขาจึงไม่มีผลเอาเมื่อปลายปี 2534 ซึ่งเขามีอายุ 48 ปี

หลังจากที่เขาอยู่บ้าน เพื่อพักผ่อนและสำรวจตัวเอง เขาก็พบว่า ชีวิตของคนที่ไม่ทำงานนั้น น่าเบื่ออย่างร้ายกาจ เป็นความรู้สึกที่ว่า เหนว ไร้สาระ และดูถูกตัวเอง จากความคิดนี้เองทำให้เขาตัดสินใจหวนกลับมาผจญในวงการน้ำหมึกอีกครั้ง เมื่อไพศาล ศิริจรัสจรรยา บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ชวน เขาออกหนังสือพิมพ์ฉบับภาษาไทยในเครือบางกอกโพสต์ที่มีชื่อว่า หนังสือพิมพ์สยามโพสต์ โรจน์ งามแมน เล่าถึงการตัดสินใจกลับมาทำงานอีกครั้งของเขาว่า

พอถึงจุดที่ว่า ไม่วิว เบื่อ อยากจะพักอยู่บ้าน ชีวิตนี้ไม่เคยพัก ก็ขอพักบ้าง นอนอ่านหนังสืออยู่บ้าน กินแล้วก็นอน ไม่ไปไหน ก็ไม่สบายอีก มันเหมือนหนูถีงจักร พอไม่ได้ถีบจักรก็นอนหงายท้อง ใกล้เคียง คนเคยทำงานก็ต้องการอยากจะพักผ่อน แต่พอพักผ่อนาน ๆ เขาก็เบื่อ

โรจน์ เข้าทำงานที่หนังสือพิมพ์สยามโพสต์ตั้งแต่ปี 2535 จนถึงปัจจุบัน โดยดำรงตำแหน่งบรรณาธิการบริหาร พร้อมทั้งเขียนบทความ " ระหว่างบรรทัด " โดยยังคงใช้นามปากกา " เปลว สีเงิน " อยู่ นอกจากนั้นยังจัดรายการวิทยุรายการ " เสียงระหว่างบรรทัด กับ เปลว สีเงิน " ที่คลื่น FM.102.5 MHz ในช่วงเวลา 18.15 - 18.30 น. อันเป็นรายการสนทนาปัญหาทางการเมืองทั่ว ๆ ไปอีกด้วย

ที่สยามโพสต์เขาตั้งเป้าชีวิตไว้ว่า จะบริหารงานอยู่เพียง 3 ปี หลังจากนั้นจะมองหาคณกรุ่นใหม่ขึ้นมาบริหารงานแทน เนื่องจากเขามีความเห็นที่งานหนังสือพิมพ์ไม่ควรจะเป็นเรื่องของการผูกขาด จะทำให้เกิดการหลงตัวเอง เมื่อโลกพัฒนาไปก็ควรจะต้องมีการศึกษา และมีแนวคิดใหม่ ๆ เข้ามา ดังนั้นแนวคิดทางวิชาชีพหนังสือพิมพ์ของเขาจึงหมายถึง การที่

นักหนังสือพิมพ์จะต้องยืนอยู่เหนือคนอ่านหนึ่งก้าวเสมอ ดังที่เขาบอกว่า

เราต้องบอกเรื่องข้างหน้าให้กับผู้อ่านได้ ถ้ายืนเสมอผู้อ่าน เขาก็ไม่ต้องอ่าน ถ้าเรา
โง่กว่าเขา เราจะเอาอะไรไปบอกเขาละ ในขณะที่เขาหลับ เราต้องตื่น เพื่อให้เขา
ตื่นขึ้นมาว่าขณะที่หลับเกิดอะไรขึ้นบ้าง ถ้าเรารู้ที่เกิดแล้วต้องประเมินได้ว่า แล้วมันจะ
มีอะไรเกิดต่อไป อย่างไร แค่นั้น หนังสือพิมพ์จะต้องมีมุมมองที่กว้างและซุกซนในความ
คิด แล้วก็ต้องสอดส่ายหาเรื่องรอบตัว รอบโลกให้มาก

ปัจจุบันเขาเตรียมวางมือจากงานหนังสือพิมพ์ที่เขารักและตรากตรำมากกว่า 30 ปี
ด้วยเหตุผลเรียบง่ายที่ว่า

เราเองคงต้องถอย ้วย สังหาร ควหาที่สงบ สบายให้กับตัวเอง ด้วยชีวิตที่ไม่ได้
เดินทางลัดมา ถึงจุดนี้แล้วมันก็คล้ายไม้ไผ่ล้ม พอลถึงเวลาก็ต้องเอนหน้า เหมือน
คนแก่ที่เขียนทางใจ คงจะเป็นเพราะอย่างนี้ ข้อเขียนของเราถึงหนักไปทางหาสิ่งที่ทำ
โลกและสังคมเขียนด้วยความเข้าใจซึ่งกันและกัน มุ่งไปทางหลักธรรมะมากขึ้น " ระหว่าง
บรรทัด " จึงไม่ให้ความรู้สึกว่ารุนแรงเร่าร้อน เรียบ ๆ ง่าย ๆ เป็นอารมณ์ที่ตกผลึก
แล้ว

โรจน์ งามแมน กล่าวถึงจุดมุ่งหมายสุดท้ายของชีวิตว่า

แนวคิดของเราไม่ได้ต้องการ เป็นสูตรสำเร็จของคนในสังคมที่ว่าชีวิต เพิ่ง เริ่มต้นตอนอายุ
60 เกษียณแล้วต้องไป เป็นนักการเมืองอะไรอย่างนั้น ความสุขของเราเป็นอีกแนวหนึ่ง
คือยังทำงานอยู่ แต่คงไม่หนักโหมมากมายเหมือนสมัยวัยรุ่น อาจเขียนหนังสือถ้าคนยัง
ต้องการให้เขียนหรือมีแหล่งรองรับ เราเป็นคนแบบที่เรียกว่าค่อนข้างจะสังคมปิด
ไม่ค่อยชอบ เข้าสังคมหรือความซุซ่า เรามีเวทีและก็ได้แสดงความคิดเห็นในปัญหาต่าง ๆ
ที่เกิดขึ้น สะท้อนให้เห็นสังคมตามที่สติปัญญาของเราจะมี โดยยึดหลักที่ว่าเราควรจะรู้
ตัวเองว่าเราทำอะไรได้มาก น้อยแค่ไหน เป็นอย่างที่เราเป็นดีแล้ว อย่าไปเป็นอย่าง
ที่เราอยากจะเป็นเลย

ด้วยวัย 51 ปีก็ร่างกายที่ทรากตรำมานานเพราะถูกใช้งานมาตลอด วันนี้
โรจน์ งามแมนขอหยุดพักเพื่อใช้ชีวิตกับครอบครัวที่อบอุ่น ท่ามกลางภรรยาและบุตรสาวหนึ่งคน
ที่กำลังจะสอบเข้าเรียนในมหาวิทยาลัย ชีวิตที่ผ่านมาจนกระทั่งถึงปัจจุบันของเขานั้น เขา
ต้องต่อสู้มาอย่างโหดโชน บ่าทั้งสองต้องแบกภาระมาตลอดชีวิต เขามองอะไรมาเลยและ
ไม่มีสิทธิต่อรอง ทุกสิ่งทุกอย่างได้มาด้วยการพิสูจน์ฝีมือ เขาจึงพอใจกับปัจจุบันและถือว่าชีวิต
ที่เหลือนับจากนี้เป็นกำไรชีวิตสำหรับเขา

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย